

Annayölgy Község Önkormányzat
Gazdasági Programja
2024-2029

Annayölgy, 2024.10.15.

Tartalomjegyzék

- I. Bevezetés
- II. Az önkormányzat működésének főbb alapelvei
- III. Az önkormányzat pénzügyi politikája
 - III/1 Helyzetértékelés
 - III/2 A gazdálkodás prioritásai
- IV. Fejlesztési célok
- V. Összegzés

I. Bevezetés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. § (5) bekezdése előírja az önkormányzat részére a gazdasági program meghatározását, melyet a képviselő testület egyik át nem ruházható hatáskörként is nevesít.

A helyi önkormányzatok gazdasági programjának időtávatára, felépítésére, szerkezetére, belső tartalmi elemeire vonatkozó kötelező jogszabályi előírás nincs, illetve egységes jogszabályi rendelkezések és a szakirodalom összevetése alapján azonban a gazdasági program az önkormányzat hosszabb távra szóló tervezési alapidokumentumaként, a több éves kihatással járó önkormányzati döntések, az ágazati vagy térségi alapon megfogalmazott fejlesztési célok összefoglalásaként határozható meg.

A jelen gazdasági program épít a korábban megfogalmazott koncepciókra, a törvények által meghatározott önkormányzati feladatok ellátási kereteire, ugyanakkor figyelemmel van a község adottságaira, jelenlegi helyzetére és lehetőségeire.

Mindezekre tekintettel a gazdasági program elsősorban a 2024-2029. közötti időszakra vonatkozóan, de számos elemében 10 éves fejlesztési perspektívában gondolkodva tartalmazza a fejlesztési elképzeléseket.

II. Az önkormányzat működésének főbb alapelvei

- Az önkormányzat tevékenységének alapja a törvényesség és a nyilvánosság, az átláthatóság.
- Az önkormányzat a munkája során a község lakosságával, gazdasági, társadalmi és civil szervezeteivel, valamint az egyházzal közösen, partneri viszonyban kíván együtt tevékenykedni.
- Az önkormányzat együttműködésre törekszik a kistérség településeivel, gazdasági, oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális és idegenforgalmi célok hatékonyabb elérése érdekében.
- Az önkormányzat meglévő, országos, regionális és megyei közösségi kapcsolatait erősítésével, tartalmasabbá tételével is biztosítani igyekszik a község ismertségét és elismertségét.
- Az intézményi struktúra korszerűsítésének folytatása mellett folyamatosan törekszik az ágazati minimum követelmények fokozatos teljesítésére.
- Kiemelten kezeli a testületi döntéseket előkészítő hivatali munkát, a döntések végrehajtásának minél eredményesebb szervezését, valamint a hivatal munkájának minőségi javítását lakosság ügyeinek gyors és hatékonyintézése érdekében.
- Törekszik a települési infrastrukturális ellátottságának folyamatos korszerűsítésére, a község közigazgatási területén élők komfortérzetének, megfelelő életminőséget biztosító feltételeinek a kialakítására.
- Folytatja mindazokat a fejlesztési kezdeményezéseket és programokat, amelyek az elmúlt önkormányzati ciklusok alatt elindultak vagy megfogalmazódtak.

III. Az önkormányzat pénzügyi politikája

III/1. Helyzetértékelés

Az önkormányzat tartósan működési forráshiányos, melyet különböző kiegészítő állami támogatásokkal pótol. Az önkormányzat működési forráshiánya az alábbi okokkal magyarázható: a normatív állami finanszírozás nem fedezi az előírt szintű kötelező feladatellátást és ezt a hiányt az önkormányzat helyben képződő bevételei sem tudják pótolni. Az inflációs hatások messze meghaladják az állami költségvetés tervezetében prognosztizált és állami támogatással elismert költségeket.

Az állami költségvetés évek óta 0% dologi költségvetéssel számol az elismert 6-8-12 %-os infláció ellenére.

A központi szervek a finanszírozásban nem ismerik fel a megnövekedett felújítási, karbantartási igényeket, emiatt az intézményi épületek és a települési infrastruktúra állaga romlik. A kor következményeinek megfelelő szinten tartásuk, a szakmai színvonal biztosítása, az élet- és balesetvédelmi követelményeknek való megfelelés az önkormányzat erejét messze meghaladó anyagi forrásokat igényelnek, mely vagyonértékesítési és egyéb helyben képződő bevételekkel nem fedezhető.

Az önkormányzata kötelezően ellátó feladatokon túl olyan feladatokat is felvállal, melyet a település lakossága és szervezeti igényei alapján szükségesnek tart, finanszírozásuk azonban nem, vagy csak részben történik meg központi forrásból (pl. nappali szociális ellátás, kultúrotthon, sport, civil szervezetek- egyesületek támogatása).

A működési hiány csökkentése és a fenntarthatóság érdekében az önkormányzat folyamatosan racionalizálja intézményhálózatát.

Fejlesztési hiányát pályázati pénzeszközökkel pótolja.

Az önkormányzat vagyona az elmúlt években- a pályázati pénzeszközök jelentős arányú igénybevétele eredményeképpen – lényegesen gyarapodott. Ugyanakkor figyelemztető, hogy a vagyon teljesen átstrukturálódott. A forgalomképes vagyont az önkormányzat értékesítette és helyette fenntartási, felújítási költséget igénylő infrastrukturális és intézményi vagyon jött létre.

A gördülő tervezés minden alkalommal tárgyévít meghaladó hiányt mutat. Ugyanakkora kiegészítő állami támogatások (ÖNHIKI, BM) igénybevételi feltételei évről évre szigorodnak.

III/2. A gazdálkodás prioritásai

1. Kezelhetetlen adósságspirál kialakulásának az elkerülése, a biztonságos gazdálkodás előfeltételeinek megteremtése.
2. A község működőképességének biztosítása, a kötelező intézmények működtetése, település-fenntartási feladatok ellátása.
3. A község infrastrukturális elmaradottságának csökkentése, ezen belül:
 - közúthálózat fejlesztése
 - járdaépítés
 - intézményhálózat felújítása, korszerűsítése
 - település lakosságszámának növelése
4. Az önkormányzat csak olyan kötelezettségeket vállal, mely reálisan megvalósítható, költségvetési fedezete az önkormányzat költségvetéséből, átvett pénzeszközökből, pályázati forrásokból, vagy törvényesen felvehető hitelből biztosítható.
5. Az önkormányzat gazdálkodását, feladat-meghatározását a vonatkozó jogszabályi előírások mellett a település rövid és hosszú távú igényeinek, céljainak megfelelően alakítja, ennek során figyelembe veszi a térségi és regionális célokat.
6. Az önkormányzat minden lehetséges törvényes eszközt megragad bevételi forrásainak növelésére:
 - igénybe veszi a pályázati lehetőségeket
 - ésszerű és elfogadható mértékig terheli a lakosságot
 - gazdasági célok érdekében együttműködik más önkormányzatokkal
 - hatékony intézkedéseket tesz a hátralékok, kint levősségek beszedésére
7. Az intézményhálózatban a törvényi és helyi szabályozáson alapuló bérjellegű juttatásokat indokolt továbbra is biztosítani.
8. Az önkormányzat a munkanélküliség csökkentése, valamint a település-fenntartási feladatok biztosítása érdekében közhasznú foglalkoztatottsággal számol.

IV. Fejlesztési célok

1. A település gazdasági vonzerejének növelése, a települési funkciók bővítése

1.1 Az iparterület szennyvízcsatornával, villamos és gázenergiával, vízzel való ellátása.

Annavölgy a 1121. számú főút mellett helyezkedik el. A főút északi oldalán helyezkedik el a lakóterület, az út déli oldalán a község egyetlen iparterülete, mely kb. 25.000m² területű, jelenleg infrastruktúrával nem ellátott. Jelenlegi állapotában egy része már magántulajdonba került, a még önkormányzati tulajdonban lévő rész pedig értékesíthetetlen, kihasználatlan, alapvető infrastruktúrával való ellátása rendkívül sürgető. A beruházás megvalósulása esetén vállalkozók részére értékesítésre kerülhetne, mely munkahelyteremtő és önkormányzati bevételi forrásnövelő hatású.

A beruházás becsült költsége. 100.000.000 Ft

1.2. Magánkézben lévő iparterület megvásárlása és rehabilitációja

Annavölgy belterületén, központi helyen, a megszűnt Dorogi Szénbányától magánkézbe került egy közel 2,5ha nagyságú terület, 600m² alapterületű épülettel. Az ingatlan rendezetlen tulajdoni viszonyokkal bír, évek óta hasznosítatlanul áll, környezete rendezetlen, elhanyagolt, hanyatlásnak indult. Az önkormányzat terveiben szerepel a terület megvásárlása és közösségi célokra való hasznosítása. A terület a község jól megközelíthető, központi részén helyezkedik el, rendezési tervünk kereskedelmi-gazdasági övezetbe sorolja. Ez az egyetlen, még szabad terület van az itt élők szolgáltatási igényeinek bővítésére.

Becsült költség: 100.000.000 Ft

2. Turizmus

2.1 A turisztikai fogadóképesség fejlesztése: Szálláshely kialakítása.

Jelenleg a településen nincsen megfelelő turisztikai szálláshely, emiatt az ide látogatók nem tudnak vendégéjszakákat eltölteni községünkben, pedig a környezet, a látnivaló, a programok adottak. A Sportegyesület által használt létesítmény kihasználatlan helyiségeinek szálláshellyé való átalakításával

megoldható lenne 12 férőhelyes szállás kialakítása (1 db 6 ágyas, 1 db 4 ágyas, 1 db 2 ágyas szoba önálló vizesblokkokkal.)

A beruházás költsége: 50.000.000 Ft

2.2 Helyi turisztikai rendszer fejlesztése: Dorogi Szénmedence bányászatának bemutatása tematikus út kíséretében.

Ipari szerkezetváltás következtében a szénbányák bezárásra kerültek. Jelenleg még felkutathatók azok a pontos helyszínek, ahol 220 éven keresztül a bányászkodás folyt (pl. aknabejáratok, szállítási útvonal). Annavölgy község belterülete a bányásmúltból adódóan sok olyan helyszínnel rendelkezik, mely bányászati szempontból jelentős emlékhellyé alakítható. Ezek összekötésével egy, a tevékenység teljes keresztmetszetét bemutató tematikus útvonal kialakítására és információs táblarendszerekkel való ellátásra kerülne sor. A meghatározó helyek megjelölésével (emléktábla, kihelyezése írott információval, fényképpel, esetleg jellegzetes tárgyhelyezése, díszfa ültetése, pihenőpad elhelyezése⁹ és egy útvonalra való felfűzésével egyedi, csak-e községre jellemző, vonzó turisztikai látnivaló alakítható ki. Az útvonalon végighaladva az érdeklődők áttekintést kapnak a dorogi szénbányászat és Annavölgy község bányászati múltjából.

A beruházás becsült költsége: 20.000.000 Ft

2.3 Kulturális örökség védelme és megőrzése: Falumúzeum kialakítása

Annavölgy Fő terén, önkormányzati tulajdonban lévő régi lakóház tájházzá, emlékházzá való átalakítása oly módon, hogy bemutatásra kerülhessen egy bányászcsalád múltbeli lakókörnyezete és mindennapjai. ezzel növelhető lenne a község turisztikai látogatottsága.

Becsült költség. 25.000.000 Ft

2.4 Bányászati tematikus park létesítése

Térségünkben a 220 évig tartó bányászkodás nemrégiben megszűnt, most még lehetőség van összegyűjteni az e tevékenységre jellemző tárgyakat, eszközöket és bemutatni az utókor számára, megőrizve az elmúlt évszázadok e térségre jellemző kultúráját. A tervek közt szerepelegy szabadtéri bányászati kiállítás, bányabeli munkahely kialakítása az eredeti környezetet rekonstruálva. A még fellelhető bányagépek, berendezések állagmegóvás utáni kiállítása a község egy frekvenciált helyén.

Becsült költség. 10.000.000Ft

Utcabútorok elhelyezése

2.5 A turizmus marketingjének erősítése: A községet bemutató idegenforgalmi kiadvány elkészítése

Annayölgy községről jelenleg nem áll rendelkezésre turisztikai ismeretterjesztő kiadvány, térkép, ennek pótlására tervezzük egy füzet jellegű kiadvány elkészíttetését, megjelentetését. A községben és környékén található érdekességek, látnivalók, programok, szolgáltatások összegyűjtése és információs kiadványban való megjelentetése feltétele a falusi turizmus irányába való elmozdulásnak.

A projekt becsült költsége: 1.500.000 Ft

3. Az intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése, lakásfejlesztés

3.1 Általános Iskola felújítása

Községünkben egyetlen, 1-8. évfolyammal működő iskolaépület található. A lapostetős épület csak sátoztetős tetőtér beépítésével valósítható meg, mely megszünteti egyrészt a tetőbeázást és az épület állagának további romlását, valamint kialakíthatók lennének olyan, szükséges helyiségek, melyekhez jelenleg nincs szabad terület (rendezvények, iskolai ünnepek tartására alkalmas terem, tornaterem, számítógépterem). Szükség van továbbá a meglévő épület teljes felújítására a kor követelményeinek megfelelően.

A beruházás becsült költsége. 100.000.000 Ft

3.2 Gondozási központ felújítása

Az intézmény jelenleg az alábbi ellátásokat nyújtja: időskorúak nappali ellátása, szociális étkeztetés. Az épület az 50-es években épült, a lapostető folyamatosan beázik, az ebből származó károk jelentős összegeket emésztene fel. Megoldás a lapostető kiváltása lenne sátoztetővel. Energiatakarékossági szempont miatt szükség lenne az épület hőszigetelő vakolattal való ellátása, valamint a nyílászárók cseréjére. Az intézmény megfelelő belső átalakításával meg kell oldani a teljes akadálymentesítést. A korszerű ellátás követelményeinek a bútorok, felszerelések cseréjével szeretnénk eleget tenni.

A beruházás költsége: 25.000.000 Ft

3.3 Kultúrotthon felújítása

A település egyetlen, közösségi rendezvények tartására alkalmas épülete az Erkel Ferenc Kultúrotthon, mely 2005. január 1-jén került az önkormányzat tulajdonába, rendkívül leromlott, használhatatlan állapotban. 2006 évben a Közkincs Hitelprogram segítségével elvégeztük a legsürgősebb feladat, a tetőszerkezet cseréjét és a fűtés korszerűsítését, majd LEADER támogatásból a mosdók felújítását. Ezt követően az épület részbeni rekonstrukciója valósul meg 2024-ben TOP_PLUSZ forrás igénybevételével: tetőszigetelés, belső burkolatok cseréje, világítás és fűtéskorszerűsítés, akadálymentes mosdó. A legnagyobb helyiség, a színházterem teljes felújítása még hátravan, és további feladat a különböző helyiségek technikai felszereléssel és korszerű bútorzattal való ellátása.

Becsült költség: 40.000.000 Ft

3.4 Sportcsarnok felújítása

Az önkormányzat tulajdonában van egy 40 éve épült sportlétesítmény, melynek állagmegőrzésére az utóbbi 20 évben nem volt anyagi lehetőség. 2004-ben az önkormányzat pályázati forrás segítségével megvalósított egy kisebb felújítást (tornaterem padló felújítása, öltözők-szertár feletti lapostető szigetelése), melynek folytatásaként tervezzük az elektromos- és vízvezeték rendszer felújítását, külső-belső burkolást.

A létesítmény egy 100 éves sportegyesületnek (Annayölgy Bányász SE) ad helyet. Ezen kívül a 8 évfolyamos általános iskola és az óvoda sporttevékenységét is ez a létesítmény biztosítja. Nemcsak községi, hanem térségi, országos szintű sporteseményeknek is helyet adunk, mindezek biztosításához elengedhetetlen az épület teljes felújítása.

Becsült költség: 40.000.000 Ft

3.5 Bérlakások felújítása

Az önkormányzat tulajdonában jelenleg 28 db szociális bérlakás van, ezekből 12-12 db tömblakásos épületben, a többi önállóan álló épületben. A lakások mindegyike komfort nélküli, több évtizede nem volt felújítás, szinte lakhatatlan állapotban vannak. A lakások teljes rekonstrukcióra szorulnak, tetőcsere, hőszigetelés és vakolás, villany és víz vezetékek cseréje, nyílászárók cseréje, vizesblokkok kialakítása, belső burkolatok. A projekt megvalósítása során

szeretnénk a mai kor követelményeinek megfelelő, lakható életkörülményeket teremteni a szociálisan rászorulóknak részére.

Becsült költség. 300.000.000 Ft

4. Közcélú településfejlesztés

4.1 Csapadékvíz-elvezető rendszer kialakítása

A község jelenleg nem rendelkezik kiépített felszíni víz és csapadékvíz-elvezető rendszerrel. A község neve (Annayölgy) is arra utal, hogy a település erős domborzat, völgyek jellemzik. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy időjárásunk egyre szélsőségesebb, ami megfelelő csapadékvíz-elvezető rendszer hiányában jelentő károkat okoz. Nagyobb esőzések, tavaszi hó olvadás idején közlekedési útvonalak, közterek és egy-egy utca megközelíthetatlenné válnak. Ebből adódóan az egyik legsürgetőbb feladat a csapadék-elvezető rendszer kialakítása 2000fm burkolt árok építése, elvezető földárok készítése, műtárgyak (tisztítóaknak, vízelnyelő aknak, torkolati műtárgy), 400 fm vágás út építése közúton vízelnyelőrácsos folyóval.

Becsült költség: 400.000.000 Ft

4.2 Fő tér közcélú rehabilitációja

Annayölgy Fő terét évtizedekig csak a természet változása alakította. A változó igényekhez igazodva előtérbe került a közösségi funkció, melyhez elengedhetetlen a tér tervezett alakítása, a település központjának vonzóbbá tétele, rendezése, díszburkolattal való ellátása, a közösségi szabadtéri rendezvényekhez szükséges funkciókkal való ellátása (p. vizesblokk, szabadtéri színpad, szökőkút stb,) mindezek során előtérbe helyezve a terület zöldfelületi jellegének megőrzését, természetközelségét.

Becsült költség: 60.000.000 Ft

5. A település környezet fejlesztése

5.1 Községi fásítás

A községre jellemző, hogy utcánként eltérő fafajták lettek telepítve, melyek aztán utcaelnevezést is maguk után vontak. Évtizedek alatt a fák előregedtek, sok helyen veszélyessé is váltak. Ezek cseréje, újraterelítése a hagyománymegőrzés mellett az egészségesebb lakókörnyezet kialakítása miatt is szükséges.

Becsült költség: 3.000.000 Ft

5.2 Játszóterek-közparkok felújítása

Az önkormányzat fontos feladatának tekinti az egészséges lakókörnyezet biztosítását, a gyermekkorú generáció egészséges életmódra való nevelését. Ennek egyik eleme a szabad levegőn való szabadidős tevékenységek helyszínének (játszóterek, parkok) biztosítása. Ez csak balesetmentes, kulturált körülmények mellett tehető vonzóvá. A községben 3 játszótér található, melyek a több évtizedes használat alatt megrongálódtak, balesetveszélyessé váltak, az EU szabványoknak nem felelnek meg. Ezekből egy (a központi) játszótér átalakítását, felújítását már elkezdtek, de a teljes felújításhoz nem rendelkezünk anyagi forrással, továbbá a másik 2 játszótér átalakítása is szükséges. Terveink között szerepel a 3 játszótér esésvédő burkolattal való ellátása, korszerű fajtákkal való felszerelése, a szülők részére pihenőpadok telepítése.

Becsült költség: 30.000.000 Ft

6. Hulladékgazdálkodás fejlesztése

6.1 Illegális hulladéklerakók felszámolása

A szervezett hulladékgyűjtés ellenére a község több pontján, elsősorban külterületen illegális hulladéklerakók alakultak ki. Mivel ezeken a lerakókon az idehordott hulladék kommunális jellegű, felszámolásuk részben elhordással, részben földtakarásos módszerrel valósítható meg. A környezetszennyezés megszüntetése, egészséges környezet kialakítása alapvető fontosságú a helyben élők számára. Az illegális hulladéklerakók léte megengedhetetlen és további környezetszennyezést von maga után. 2005. évben elfogadott Környezetvédelmi Programunk elsődleges prioritással jelölte meg a feltárt illegális lerakók megszüntetését.

Becsült költség: 15.000.000

7. Közúthálózat fejlesztése

7.1 Belterületi úthálózat felújítása

A község belterületi, önkormányzati fenntartású útjainak 60%-a szilárd burkolat nélküli. A kb. 5-6 km hosszúságú úthálózat portalanítása a közeljövő egyik kiemelt feladata. Az utak alatt húzódó közművek az elmúlt években hiánytalanul elhelyezésre kerültek, ezért is szükséges a község valamennyi utcájának aszfalt-burkolattal való ellátása. Minden lakó jogos igénye, hogy ingatlana időjárástól függetlenül személygépkocsival, vagy „száraz lábbal” megközelíthető legyen az év minden szakában. Esős időben, hóolvadáskor a sár miatt járhatatlanok az utcák, száraz, meleg időben pedig folyamatosan szálló por okoz egészségi ártalmakat az ott közlekedőknek.

Becsült költség: 350.000.000 Ft

7.2 Balesetveszélyes útszakaszok megszüntetése

Az óvoda és az iskola viszonylag nagy forgalmú belterületi út mellett helyezkedik el, ezért a gyermekek védelme érdekében a figyelmeztető táblát „fekvőrendőr” kialakításával is szeretnénk kiegészíteni.

A községet érintő országos közútra pedig gyalogátkelőhely kialakítása, valamint forgalomlassító sebességmérő telepítése szükséges, mert a buszmegálló ezen közút mellett helyezkedik el, a község megközelítése autóbusról leszállva így csak az országos közúton való átkeléssel lehetséges. Kiemelt cél a meglévő buszmegállókban buszvárók telepítése.

Becsült költség: 20.000.000 Ft

V. Összegzés

Annavölgy Község Gazdasági Programja a település középtávú jövőképek a felvázolását tűzte ki célul. A program nem tekinti feladatának, hogy az eltérő részletességű és időben eltérő megvalósíthatósági realitású célkitűzések között rangsort állítson fel, vagy határidőket állapítson meg.

Annavölgy jövőképét röviden a község „piacképessé” tételében, egy nyílt, befogadó, aktív, megújulni képes, együttműködő, belső közösségekre és a külső, térségi partnerekre építő, „élő falu” megteremtésében lehet megragadni.

Ennek a választási cikluson túlmutató feladatnak a megvalósításához igényeljük a községben lakó szervezetek, intézmények, vállalkozások és minden tenni akaró annavölgyi lakos segítségét.

Annavölgy, 2024.10.15.

Annavölgy Község Önkormányzat

Képviselő-testülete

